

TEATER

Ett drömspel Av August Strindberg. Regi: Åsa Salvesen. Scenografi: Erik Salvesen. I rollerna Celia Hakala, Catharina Pettersson, Kristoffer Björkström, Maria Söderlund, Julia Wickholm, Marie Rosenberg, Martina Rännälä, Jenna Råman, Elina Vettenranta, Minni Gråhn, Anna Vilkmán, Fredrik Bruun. Premiär på Tryckeriteatern i Karis 12.3.

Föreställningar producerade av olika teaterutbildningar är ofta givande. Pjäserna är omsorgsfullt utvalda - utan krav på kommersiell framgång. Skådespelarna är inte fullfjädrade, men man satsar vad man har: allt. Det brukar synas.

På Tryckeriteatern i Karis ger VNF:s teaterlinje Strindbergs Ett drömspel ett dussin gånger i vår. Hur fungerar det med så ung ensemble? Man brukar ju spela den i ett medelålders retrospektiv och stämningarna kring ledmotivet "det är synd om människorna " blir lätt elegiska i överkant. Närmar man sig från annat håll glimmar andra facetter i slipningen. Ett drömspel blir mörkare, trotsigare, blodfullare om man kör in den unga erfarenheten: det är så här det är, och det gör ont.

Kollektiv äktenskapsdans

De tolv i ensemblen är samspelade och scenerna där alla är samlade är övervägda i minsta visuella detalj. Festerna i Skamsund och Fagervik, "helvetet" och "paradiset" är sekvenser som sitter kvar på näthinnan, liksom andra kortare inserter. Scenen där Indras dotter vill gifta sig, för att få veta hur det är, backas upp av ett kollektiv: alla möter en partner i en alltmer snubblande äktenskapsdans. Celia Hakala är starkt berörande som Agnes, Indras dotter, en livshungrig ung kvinna som tangerar livets lycka och vånda - och alla de svåra valen. Den som slutligen står henne närmast är diktaren, en roll, som förutsätter att skådespelaren förmår visa att de största känslostormarna alltid försiggår inombords. Fredrik Bruun vet var gränsen i utspelet går, samtidigt ger han plats för diktaren som trotsig och sårbar ung människa.

Beethoven och Vikingarna

Den olyckligt förälskade, som i en medelålders rolllista brukar bli lite grådaskigt patetisk får här sticka ut: Catharina Pettersson i röd klänning, och fjäderboa! Det är så integrerat i upplägget att det tar en liten stund innan man minns att Strindbergs text gav rollen åt en man. Teaterlinjen har alltså gjort Strindbergs pjäs till sin, allas insatser är lika viktiga, inte bara deras som har de synligare rollerna.

Scenografin, planerad av Erik Salvesen, hjälper helt konkret till att få scener att lyfta. Scenbilden har i fonden en trappa som skymtar bakom en spricka i väggen, och bärs upp av fyra snedstående "himmelsstegar", som skådespelarna emellanåt balanserar ganska halsbrytande på. Från dem kan man också rikta sig direkt mot publiken, som t.ex. Fula Edith, gripande i Jenna Råmans gestalt, som visar sina tårar bara för oss i salongen.

Åsa Salvesen, teaterlinjens huvudlärare, som regisserat, säger att hon redan vid första läsningen av pjäsen fick starka akustiska associationer. I den färdiga produktionen sitter de kvar som ett väl uttänkt soundtrack. Det pendlar mellan Beethoven och Vikingarna och fungerar kongenialt med det övriga uttrycket. Slutscenen är underbar. Indras dotter skall återvända till etern, och med en oändlig ömhet ser hon på människorna när de var för sig stiger fram och lägger ner just sitt livsattribut - som en minnesgård eller offer. Det var det här det kostade att leva. Det är ett fint regidrag. Och utfallet av pjäsen som helhet visar utöver allt annat att Åsa Salvesen också är en utmärkt pedagog.

Ann-Christine Snickars